

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 111. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789295488/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

ge, og gjorde dem i min overgivenhed til genstand for latter og parodi. En morgen, da jeg ville gå ned ad trapperne for at begive mig til teatret, standsede jeg pludselig ved at se en mængde små guldstumper og brogede stene. Jeg tog nogle af dem op og genkendte til min forundring hint smykke, som samme herre engang havde sendt mig, og som min moder havde tilbageleveret til hans moder. Det hele var sønderbrudt og trådt i tusinde stykker. Gule topaser, lilla amethyste, blå turkiser lå spredte ned ad trapperne, udrevne af deres indfatning. Jeg blev lidt skamfuld over dette syn. Jeg havde ofte tænkt, Gud må vide, hvilken anden stakels ung pige han nu har fristet med de smykker, jeg ikke ville modtage. Jeg havde altså gjort ham uret i mine tanker. Jeg tog en af disse stene til erindring om godhed for mig, som dog måske havde været større og ærligere ment, end jeg havde troet. Resten tog en tjenestekarl i huset. Den unge officer forlod nogen tid efter byen og rejste til Kiel, hvor man fortalte, han var falden i en duel. Jeg havde aldrig vekslet et ord med denne mand, men jeg tilstår, efter denne hans sidste gerning, hvoraf jeg fik vished om, at disse smykker ene var bestemte til mig, og til ingen uden til mig, fik jeg nogen interesse for ham. Der er noget stygt ved den overmodige ungdom. Den spotter ofte ubarmhjertigt over slige følelser, fordi den endnu ikke har erfaret, hvilken magt en uovervindelig lidenskab kan udøve over et menneske. Længere hen i livet lærer vi, hvad det vil sige, når vore egne, bedste og inderste følelser bliver håned, således som jeg overmodige pige hin dag hånligt sendte smykket tilbage til den af min kulde sårede mand.

Den Wexschallske omgangskreds blev større og større, og næsten daglig kom der nye venner til. Det var meget let at få adgang i dette hus, hvor et flygtigt bekendtskab med Wexschall var tilstrækkeligt til at åbne døren. Madam W., for hvis skyld man især ønskede at komme, var genstand for alles opmærksomhed, hvilket ikke var underligt, thi hun var meget elskværdig i hine år, og hun holdt over, at tonen i huset var god og dannet. Alle fandt, at Wexschall ikke var værdig til at have en sådan kone, og man havde en fornemmelse af, at hun selv dybt følte dette; desmere beundrede man hendes holdning lige overfor denne mand, der stod så langt under hende. Imidlertid var hans stilling ingenlunde misundelsesværdig; thi denne holdning lige overfor ham

bestod i en isnende kulde, der hos mig ofte opvakte en medlidenhedsfølelse for ham. Han satte hende overordentlig højt og underkastede sig hendes vilje, idet han med stolthed så op til hende. At hun imidlertid ikke kunne næxe den agtelse for ham, uden hvilken intet sandt ægteskab kan bestå, indså jeg tilfulde. Var forholdet mellem ham og hende således ikke det bedste, da var forholdet mellem hende og mig des smukkere, og det geråder hende til megen ære, at jeg aldrig mærkede mindste skygge af uvilje over al den opmærksomhed, der i hine år vistest den yngre kunstsøster, hverken i livet eller på teatret, hvorfor jeg også hang ved hende med taknemmelighed og kærlighed. Hun var i stor yndest hos publikum, og jeg glædede mig over hendes lykke som over min egen. Jeg kærtegnede hende som en elsket moder, og hun mig som en datter. [Forholdet var så ønskeligt som muligt. Hun var ligesom forelsket i den nu livsglade pige, og hun har ofte til mig selv og til andre i senere år beskrevet mig fra hin tid på en måde, som var meget smigrende for mig.] Mange år efter talte hun ofte med glæde med mig om vort samliv i Laxegade.

Henvend tre måneder havde jeg omtrent været i denne for mig hidtil ukendte lyksaligheds tilværelse, da hun en eftermiddag i marts måned kom ind til mig, satte sig kærligt ved min side og sagde: »Min kære Hanne, jeg har et bedrøveligt budskab at bringe dig; lad mig se, at du med fatning vil tage derimod.« Jeg studsede og spurgte: »Hvad er det?« – »Herman er pludselig død,« lod hendes svar. »Hvoraf?« udbød jeg; thi en anelse foer for første gang igennem mig. »Han har berøvet sig selv livet; man har fundet ham med en pistol i hånden; politiet har været på spor efter ham i flere dage på grund af et underslæb ved den institution, ved hvilken han var ansat, og da han vidste, at man i dag ville gribe ham, har han berøvet sig selv livet.« Forfærdet brast jeg i den heftigste gråd uden at kunne føre et ord over mine læber. Hun trøstede mig nu, så godt hun kunne, uagtet det var vanskeligt for hende; thi hun kendte intet nøjere til vort tidligere forhold, undtagen hvad rygten forvansket havde bragt hende som andre. Jeg selv havde aldrig med et ord omtalt ham for hende eller noget andet menneske på jorden; 26 år måtte der til for at overvinde min sky herfor; da først kunne jeg bringe dette navn over mine læber til min ulykkelige vens søster, som jeg vel nogle gan-